

Onderwerp

Voortgang samenwerking

Kern mededeling:

In het najaar 2020 is op basis van de Omgevingsvisie Samen maken we Flevoland een tweede bestuurlijke conferentie georganiseerd. Als regio hebben we een aanbod aan het rijk gedaan om landelijke opgaven in Flevoland gezamenlijk aan te pakken. Met het oog op een nieuwe kabinetsperiode wordt een proces voorbereid om samen met het rijk een agenda op te stellen voor de aanpak van de opgaven in onze regio. Om als regio gezamenlijk op te trekken is intensief contact nodig en zullen de komende tijd (onder andere ruimtelijke) keuzes moeten worden gemaakt. De volksvertegenwoordiging in de regio moet intensief betrokken zijn in dit proces om besluiten goed te kunnen nemen.

*Mededeling:**Regionale samenwerking en inbreng in formatie*

Ons aanbod in het Manifest Wij zijn Flevoland! is geschreven met het oog op de landelijke verkiezingen van maart 2021. Mogelijk kan onze bijdrage aan de landelijke opgaven in Flevoland in een op te stellen regeerakkoord worden verwoord. Een bestuurlijke contactgroep komt tweewekelijks bijeen met de ambitie om onze regionale samenwerking te versterken en om samen met het rijk de opgaven in Flevoland aan te pakken. Gekozen is om dat te verbinden aan de 'woonopgave' in brede zin: we willen hier een samenleving bouwen in al haar dimensies. De landelijke woonopgave is immers een relevant thema in de komende kabinetsperiode en van die ingang maken we graag gebruik om daaraan andere relevante opgaven te verbinden. De intentie is om afspraken te maken in een brede samenwerkingsagenda in het najaar van dit jaar.

Kwalitatieve benadering

Bovendien heeft Flevoland de unieke mogelijkheid om ruimte te bieden voor een innovatieve benadering van die opgaven. We willen Flevoland als versnellingsregio positioneren: er is ruimte voor het versnellen en verbinden van de grote maatschappelijke opgaven en de transities van deze tijd. Het gaat om bijvoorbeeld wonen, werken, bereikbaarheid, energie/ klimaat, landbouw/voedsel, circulair, stikstof, enzovoorts: toekomstgericht bouwen aan een samenleving in balans.

Regionale samenwerking opbouwen

Als Flevolandse overheden willen we samen optrekken om die opgaven de komende decennia het hoofd te bieden. Hiervoor is het nodig onze samenwerking in de regio te versterken. De komende maanden zullen we intensief overleg nodig hebben om op het niveau van Flevoland onze belangen te formuleren en te behartigen. Belangen kunnen uiteen lopen. Er zullen ruimtelijke en maatschappelijke keuzes nodig zijn. Naast bestuurlijke inzet is een proces nodig waarbij de politiek en de samenleving bij deze ontwikkelingen hun rol kunnen spelen.

Registratienummer

2781787

Datum

28 mei 2021

Afdeling/Bureau

EBES

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Smelik, C.W.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2781787

Huidige kaders zijn leidend

Voor het hiervoor genoemde manifest Wij zijn Flevoland! Ons aanbod aan Nederland met het oog op de 2e kamer verkiezingen van 17 maart 2021 zijn de huidige kaders leidend. Daarbij kan worden gewezen op onze Omgevingsvisie FlevolandStraks, onze beleidsplannen en de door u aangenomen motie over de integrale benadering van de opgave 100.000 woningen. Nieuwe keuzes en nieuw beleid zullen door Provinciale Staten worden gemaakt. Met name door een verbinding, bundeling en stapeling van ruimtelijke vraagstukken zullen keuzes moeten worden gemaakt. De komende maanden willen we Provinciale Staten dan ook vragen deze afwegingen - met ons en onze partners - te maken voor de toekomstige ontwikkeling van Flevoland.

We willen Provinciale Staten in dit proces tijdig positie geven

Provinciale Staten maken keuzes om de ontwikkeling van deze provincie mogelijk te maken. Momenteel worden de contouren van de ontwikkelingen steeds zichtbaarder. Het is dan ook opportuun om met uw staten van gedachten te wisselen, ook al liggen op dit moment nog geen concrete voorstellen en keuzes voor. We willen u de komende tijd op diverse onderdelen graag informeren over de diverse ontwikkelingen. We denken daarbij onder andere aan:

- de op te stellen tussenrapportage van de Omgevingsvisie (eind 2021) en de daarop volgende tussenevaluatie van de Omgevingsvisie (medio 2022)
- de lijst van gevallen van provinciaal belang (medio 2021)
- de Ruimtelijke kaarten (zomer 2021)
- de samenwerkingsagenda die Rijk en regio aan het voorbereiden zijn (eind 2021).

Niet alleen de provincie Flevoland en Flevoland als regio richten zich op de toekomst. We noemen in dit verband de MRA en de Regio Zwolle die ieder een aanbod aan een nieuw kabinet hebben ingebracht. Ook wij zetten onze lobby in om aandacht te vragen voor de kansen en unieke mogelijkheden die Flevoland heeft te bieden. Als voorbeeld voegen we de recent opgestelde fiche over Wonen toe.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Fiche Manifest Woonopgave. Snelle en duurzame bouw op grote schaal	2770998	Ja

Fiche

Onderwerp: Snelle en duurzame bouw op grote schaal

1. Wat is de maatschappelijke opgave?

Nederland kampt met een zeer groot tekort aan woningen. Het nieuwe kabinet heeft te maken met een woonopgave van 1 miljoen nieuwe woningen. De effecten van de woningbouwtekorten zijn ook zichtbaar in Flevoland. We zien een grote beweging van het oude land naar het nieuwe land en tegelijkertijd zijn er onvoldoende (betaalbare) woningen beschikbaar voor de Flevolandse starter. En Flevoland wil aan deze opgave een forse bijdrage leveren.

Snel en veel huizen bouwen is niet voldoende. Om Flevoland op een toekomstbestendige manier te laten groeien moet ook geïnvesteerd worden in de kwaliteit van de leefomgeving en het voorzieningenniveau, zoals onderwijs en zorg. Nieuwe woningen moeten bovendien duurzaam en betaalbaar zijn, waarbij circulair bouwen een uitgangspunt is. De woonlocaties moeten goed ontsloten en bereikbaar zijn, klimaatbestendig en met voldoende groenvoorzieningen en natuur. Dit is een gezamenlijke uitdaging die creativiteit en daadkracht vergt.

2. Wat is de voorgestelde aanpak?

Om deze maatschappelijke opgave succesvol aan te pakken stelt Flevoland een intensieve samenwerking tussen de decentrale overheden en het Rijk voor. Daarbij kan een regelarme zone ruimte bieden voor creativiteit en inventiviteit voor bijvoorbeeld klimaatadaptieve aanpak en circulair bouwen. Deze brede opgave vraagt om een gebiedsgerichte benadering.

3. Wat biedt Flevoland, wat kan Flevoland zelf doen?

Flevoland - de provincie en haar gemeenten - heeft berekend dat de komende jaren in de provincie onder voorwaarden ten minste 100.000 woningen te bouwen zijn.

In Nederland is er geen regio waar de woningbouw zo snel en zo grootschalig ter hand kan worden genomen als in Flevoland. Dat komt doordat hier de fysieke én de mentale ruimte is die daarvoor nodig is. Deze opgave kunnen en willen wij aanpakken in samenhang met andere opgaven (klimaat, energie, water, landbouw, circulariteit en dergelijke). Bovendien is een

aanzienlijk deel van de grond eigendom van het Rijk. En Flevoland beschikt over veel kennis en ervaring met het leveren van aanzienlijke woningbouwinspanningen in een relatief korte tijdspanne.

De woningnood is het grootst in de verstedelijkte gebieden, de Metropool Regio Amsterdam (MRA) in het bijzonder. Een deel van de oplossing ligt dichtbij, in Flevoland. De meerzijdige oriëntatie geeft Flevoland bovendien een interessante schakelfunctie tussen de Randstad en de florerende regio's Zwolle, Groningen en Hengelo/Almelo/Enschede.

Als nieuw land biedt Flevoland bij uitstek een mentaliteit gericht op realisatie en op samenwerking, een bevolking met enthousiasme voor vernieuwen, innoveren en experimenteren. Op vele andere terreinen heeft Flevoland binnen Nederland (en ook daarbuiten) ervaring met de rol van demonstratiegebied en een grootschalig maatschappelijk praktijklaboratorium.

4. Wat vraagt Flevoland van het kabinet en van het Rijk?

Flevoland wil meer dan stenen stapelen. We bouwen huizen, maar vooral een samenleving! Juist in Flevoland is het van groot belang om te investeren in een duurzame leefomgeving met bijbehorende voorzieningen. De bevolkingsgroei in Flevoland is groot, wat vraagt om een evenwichtige ontwikkeling van wonen, bereikbaarheid, onderwijs, werk, zorg en welzijn. Gezien de korte tijd waarin Flevoland is ontwikkeld, hebben het voorzieningenniveau, de infrastructuur en de werkgelegenheid geen gelijke tred gehouden met de woningbouwproductie. Woningbouw zal daarom hand in hand dienen te gaan met een evenwichtige ontwikkeling van voorzieningen zoals op onderwijsgebied en sociaal cultureel gebied. Ook de woon/werk balans problematiek kan alleen maar in gezamenlijkheid worden aangepakt.

De bereikbaarheid van woonlocaties moet geregeld zijn. De verwachting is dat, op basis van de huidige ontwikkelingen, de snelwegen en spoorverbindingen met de MRA in 2030 overbelast raken. De centrale ligging van Flevoland vraagt om eenzijdige ontsluiting, waarbij een IJmeerverbinding nodig is om de ontsluiting van de provincie in de richting van de MRA te garanderen. Een verdere woningbouwversnelling heeft effect op deze verwachting, afhankelijk van de oriëntatie en richting waarin als eerste gebouwd wordt. Om de brede woonopgave in Flevoland mogelijk te maken en de verbindingfunctie met omliggende regio's in te vullen is ook onderzoek naar de Lelylijn noodzakelijk, waarbij de intercitystatus van Almere en Lelystad noodzakelijk is. Alleen dan zal de schakelfunctie van Flevoland voluit kunnen worden ingezet met de Randstad, Regio Zwolle en Noord-Nederland.

Het Rijk zal naast regie bij de woonopgave ook de financiële en juridische randvoorwaarden goed moeten oppakken. De bijzondere positie van het Rijksvastgoedbedrijf in onze regio maakt het mogelijk om juist hier in onze regio te experimenteren met een toekomstig Rijksontwikkelbedrijf. Verder denken wij aan een regelarme zone voor innovatieve toepassingen van materialen en ruimte in de toepassing van fiscale en bouw- en milieutechnische normen.

Het realiseren van een opgave van ten minste 100.000 woningen kan alleen indien Rijk en regio (Flevoland) de handen echt in elkaar slaan, zich in vertrouwen aan elkaar verbinden, en vorm en inhoud geven aan een langjarige overeenkomst. Concreet betekent dat een akkoord dat langjarig en meersporig is, en integraal en coherent, vanuit een 'één overheid'-visie.

De RRAAM-overeenkomst uit 2013 met een gezamenlijke regionale investeringsagenda zou hiertoe model kunnen staan. Zo'n akkoord of convenant vergt stroomlijning van (Rijks)overheden, denkend over de 'eigen schutting' heen.

5. Tekstsuggestie voor nieuw regeerakkoord

“Samen met de regio Flevoland start het kabinet een pilot voor een versnellingsregio waarbij verhoging van het bouwtempo wordt uitgevoerd in samenhang met de sociaal maatschappelijke -en transitieopgaven die daarbij komen kijken. Het Rijk zet daarmee in op een duurzame samenwerking die van cruciaal belang is bij de landelijke woningbouwopgave. Het tot Rijksontwikkelbedrijf omvormen van het Rijksvastgoedbedrijf kan hierbij een belangrijke rol spelen.”